

[Formanden.]

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid.

Medlem af folketinget Ninn-Hansen har meddelt mig, at han ønsker til arbejdsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren drage omsorg for, at der snarest fremkommer en indstilling fra det udvalg, der for to år siden blev nedsat til behandling af problemerne vedrørende udvidelse af funktionærbegrebet og funktionærernes organisationsret?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets førstkommande spørgetid efter spørgetiden i morgen.

Uden for dagsordenen giver jeg ordet til økonomiministeren, for at han kan give tinget den anmeldte redegørelse.

Økonomiministeren (Ivar Nørgaard): Det ekspertudvalg, der efter opfordring fra folketinget nedsattes af regeringen sidste sommer med den opgave at foretage en undersøgelse over, „hvorvidt og i hvilket omfang særlige danske inflationskilder forefindes“, har nu afgivet sin betænkning. I en foreløbig duplikeret udgave blev denne betænkning sidste fredag afgivet til regeringen og umiddelbart efter tilstillet folketingets medlemmer.

Jeg skal her meget kort referere udvalgets konklusioner og på regeringens vegne knytte nogle kommentarer dertil. Udvalget havde jo ikke til opgave at fremsætte forslag om, hvorledes inflationen skal bekæmpes, men alene at undersøge og klarlægge årsagerne til de pris- og indkomststigninger, vi har haft. Det er derfor naturligt, at regeringen foretager en bedømmelse af, hvordan redegørelsen forholder sig til den førte politik, og om man i højere grad kan sætte ind med forholdsregler, der kan virke bremsende på prisstigningerne.

Lad mig straks sige, at udvalgets betænkning efter mit skøn giver et fortrinligt udgangspunkt for en diskussion herom. Betænkningen virker meget nøgtern og giver en udmærket behandling af den økonomiske sammenhæng.

Det fremgår af udvalgets analyse, at den relativt stærke opgang i priser og indtægter ikke er noget specielt dansk fænomen — det

er noget, der har præget så godt som alle de lande, der gennem en årrække har haft fuld beskæftigelse og stærk økonomisk fremgang. Så længe et land har faste valuta-kurser, må dets priser stort set bevæge sig parallelt med priserne i de lande, som det har hovedparten af sin udenrigshandel med.

Udvalgets undersøgelser viser endvidere, at prisudviklingen i Danmark i årene fra 1954 til 1965 falder i 3 afsnit. Fra 1954 til 1956 var prisstigningen her i landet stærkere end den typiske vesteuropæiske. I perioden fra 1956 til 1960 var prisstigningen væsentlig lavere end i de andre vesteuropæiske lande. Siden 1961 har den gennemsnitlige stigning i de danske forbrugsvarerpriser imidlertid været godt 6 pct. årlig, hvilket på ny er mere end typisk for de øvrige lande i Vesteuropa.

Endelig fremhæver udvalget, at man ikke kan pege på én enkelt eller nogle få særlige danske årsager til prisstigningerne. En række forskellige forhold og omstændigheder har spillet ind, og de processer, der fører til stadige fald i pengeværdien, er fælles for alle de industrialiserede lande. De problemer, vi står over for her i landet ved udformningen af den økonomiske politik, er således i hovedtræk de samme som dem, man må beskæftige sig med i de andre industrialiserede lande.

Heraf følger da, at hvis man vil sætte ind for at bremse prisstigningerne, må man tage fat på mange forskellige områder af den økonomiske politik, og udvalget fremhæver, at det er nødvendigt, at der gribes ind samtidig på de forskellige områder, og at det sker efter en helhedsvurdering. Udvalget understreger specielt ønskeligheden af, at der foretages en bedre og mere langsigtet planlægning af hele den offentlige udgiftspolitik.

Det er givetvis rigtigt, som udvalget påpeger det, at ikke mindst finanspolitikken har svigtet i visse perioder. 1961 er vel det klareste eksempel, men også i fjor havde vi en utilfredsstillende situation, hvor det ikke lykkedes at skaffe rettidig dækning for de store udgiftsstigninger, som alle her i folketinget stort set var enige om at tilslutte sig. Det har været et typisk træk for den politiske situation, at det har været lettere at samle tilslutning til forslag, der medførte nye offentlige udgifter end til de